

Opi tunnistamaan
syötävän hyvät

LUONNON- MARJAT

- mustikka
- puolukka
  - lakka
  - vadelma
- variksenmarja
- juolukka

Marjaretkelle mukaan!

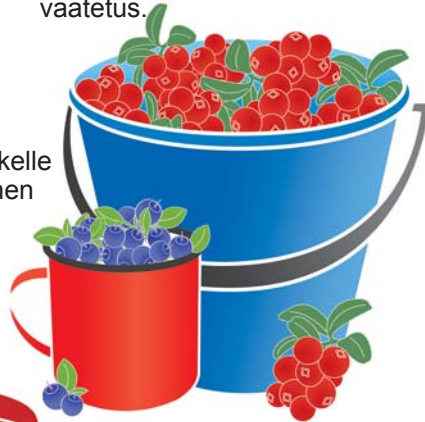

Kumisaappaat ja säänmukainen vaatus.

Aurinkoinen ja iloinen mieli!

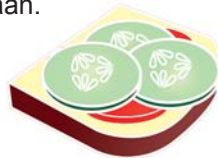

Sanko tai muu sinun marjaretkelle sopivan kokoinen astia.

Marjoja voi poimia käsin, mutta marjanpويمuriakin kannattaa opetella käyttämään.

Luonnossa retkievää maistuvat kaikille. Muista ottaa mukaan myös juomista.

Suomen luonnossa kasvaa paljon erilaisia syötäviä marjoja, mutta myös joitakin myrkyllisiä marjoja.

Poimi aina vain sellaisia marjoja, jotka varmasti tunnistat!

Tämän pienen kirjasen ja aikuisen opastuksella opit tunnistamaan kuusi herkullisen syötävää luonnonmarjaa.

Hauskoja marjaretkiä!

Poistakaa poimituista marjoista roskat ja huonot yksilöt. Nauttikaa metsän herkuista haluamallanne tavalla!

Tutkikaa yhdessä suurennuslasilla miltä marjojen eri osat näyttävät. Verratkaa marjojen makuja, onko kaikissa samanlainen kuori, miten lehdet ja varret eroavat toisistaan?

Tule tutkimusmatkalle marjojen maailmaan!

Syötävän hyvä
MUSTIKKA
Vaccinium myrtillus

MUSTIKAN PARAS POIMINTA-AIKA
on heinäkuun loppupuolelta syyskuun alkuun.
Lehdet tippuvat pois varresta syksyllä.

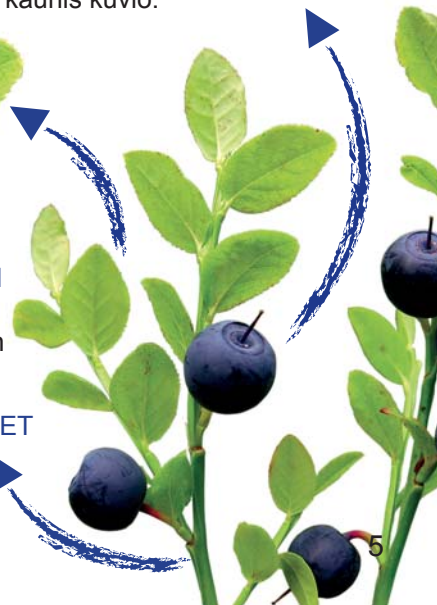
MUSTIKAN KUKKA
on vaaleanpunainen
ja kellomainen.

MUSTIKAN MARJA on sininen,
pallomainen ja vahapeitteinen.
Marjan keskellä on kaunis kuvio.

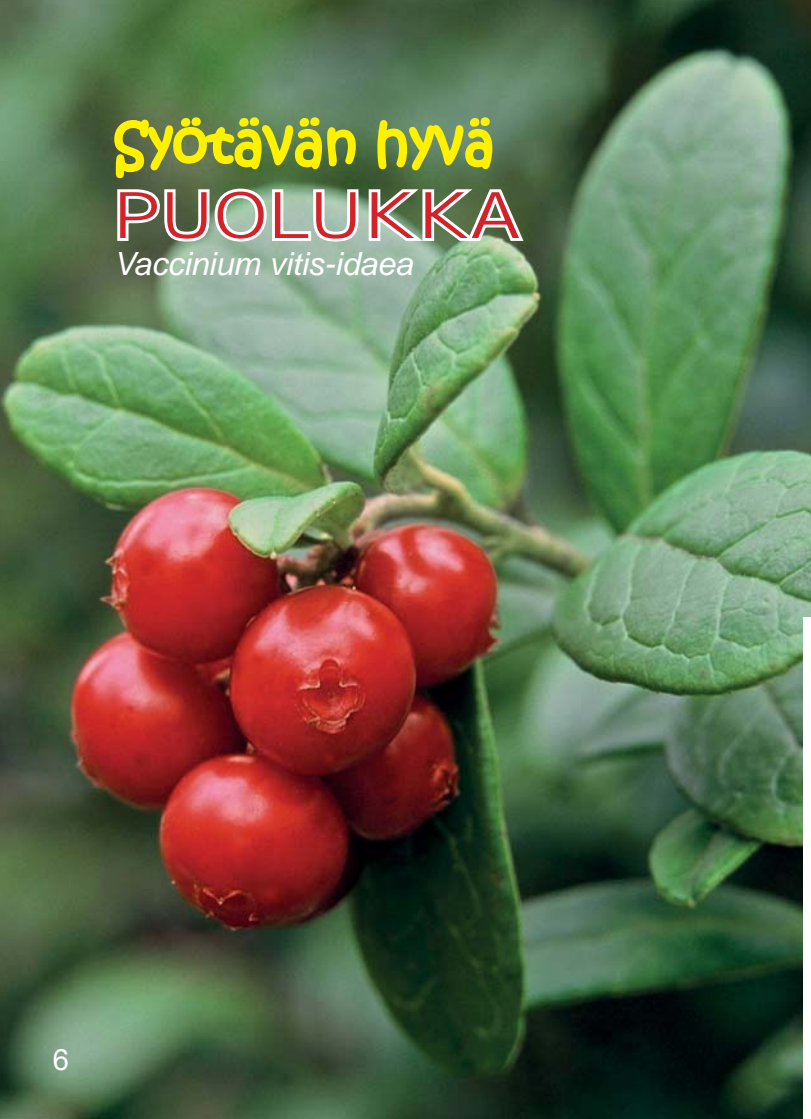
MUSTIKAN LEHTI
on vihreä, soikea,
hienosahalaitainen
ja ohut.

MUSTIKAN VARRET
ovat särmikkäitä
ja vihreitä.

Syötävän hyvä PUOLUKKA

Vaccinium vitis-idaea

PUOLUKAN POIMINTA-AIKA

ajoittuu elokuun lopulta lokakuun alkuun.
Lehdet talvehtivat eli pysyvät kiinni
varressa läpi talven.

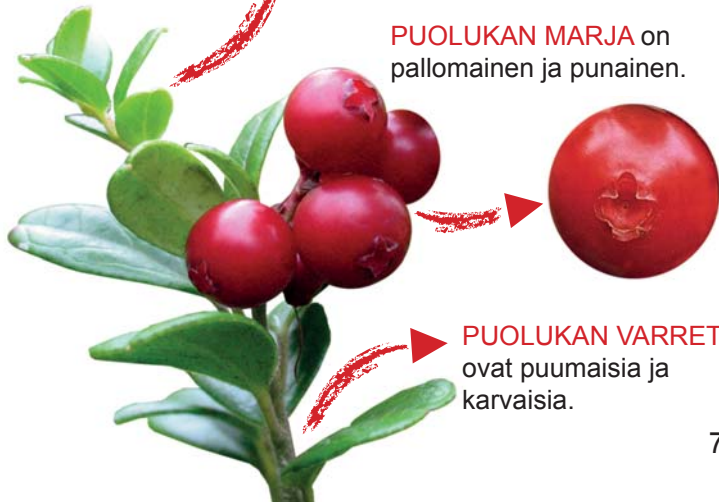
PUOLUKAN KUKAT

ovat valkoisia tai vaaleanpunaisia.
Kukat ovat ruukkumaisia.

PUOLUKAN LEHTI on
päältä vihreä ja alta vaaleanvihreä.
Lehti on vahapeitteinen, paksu
ja ikivihreä.

PUOLUKAN MARJA on
pallomainen ja punainen.

PUOLUKAN VARRET
ovat puumaisia ja
karvaisia.

Syötävän hyvä LAKKA

Rubus chamaemorus

LAKKAA KUTSUTAAN MYÖS HILLAKSI,
SUOMUURAIMEKSI JA VALOKIKSI.

LAKAN POIMINTA alkaa Etelä-Suomessa heinäkuun puolivälissä ja Pohjois-Suomessa heinäkuun lopussa.

LAKAN KUKKA on valkoinen. Kukassa on viisi terälehteä ja varressa yksi kukka.

HUOM!

Punertava, **RAAKA LAKKA** ei ole vielä valmis poimittavaksi.

LAKAN MARJA on keltainen tai kellanoranssi, pilvimäinen pallukka. Kypsä lakka irttoa kannastaan helposti.

LAKAN LEHTI on vihreä ja kurttuinen. Lakan varressa on kaksi lehteä.

LAKAN VARSII on puumainen.

Syötävän hyvä

VARIKSEN- MARJA

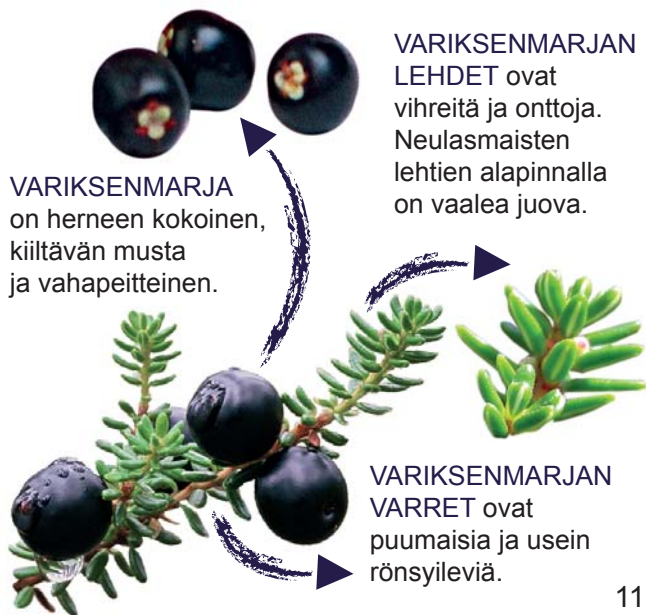
Empetrum nigrum

VARIKSENMARJAA KUTSUTAAN
MYÖS KAARNIKAKSI.

VARIKSENMARJAN POIMINTA-AIKA on elokuun alusta lumen tuloon saakka. Lehdet talvehtivat eli pysyvät kiinni varressa läpi talven.

SUOMESSA KASVAA KAKSI VARIKSENMARJALAJIA. Toinen on kookkaampi pohjanvariksenmarja, jonka marjonta on runsasta. Toinen laji on etelänvariksenmarja, jonka marjat ovat pienehköjä ja marjonta harvoin runsasta.

VARIKSENMARJAN KUKAT ovat pieniä ja punaisia. Kukat puhkeavat lehtihankoihin.

Syötävän hyvä

VADELMA

Rubus idaeus

VADELMAN POIMINTA-AIKA

on elokuun alusta syyskuun alkuun.
Lehdet varisevat talveksi.

VADELMAN KUKKA

on vihertävänvalkoinen.

VADELMAN LEHDET

ovat päältä vihreitä ja alta
tiheäkarvaisia, valkoisia
tai harmaita.

VADELMAN MARJA

on punainen
ja tuoksuva.

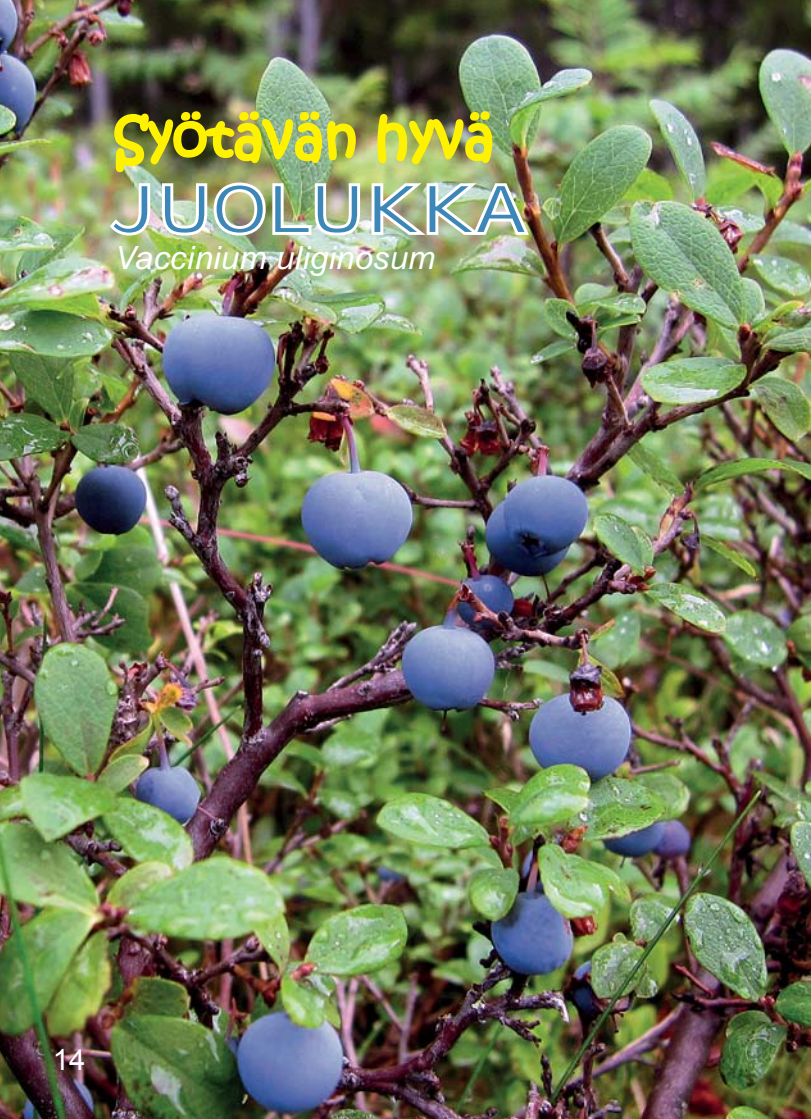
VADELMAN VARRET

ovat
kaksivuotisia ja piikkisiä.
Ensimmäisenä kesänä
varret ovat vihreitä ja
haarattomia.

Toisena kesänä ne ovat ruskeakuoria
ja haarovia. Vasta toisena kesänä ne
myös kukkivat ja marjovat.

Syötävän hyvä
JUOLUKKA
Vaccinium uliginosum

JUOLUKAT OVAT KYPSIÄ POIMITTAVAKSI elokuussa.
Lehdet varisevat talveksi.

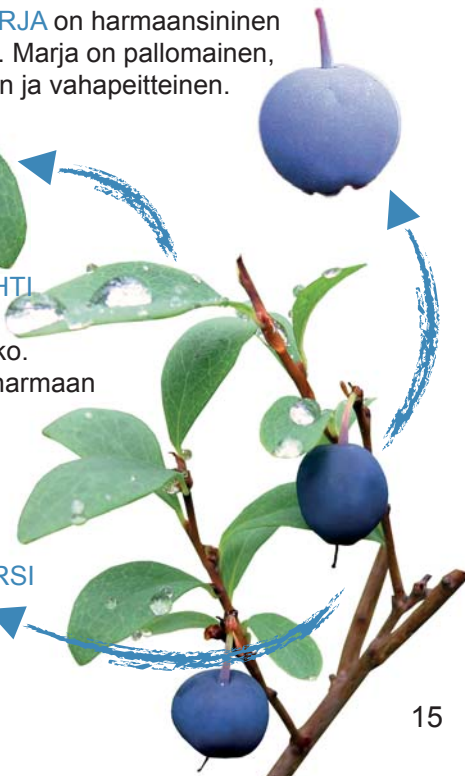
JUOLUKAN KUKKA
on valkoinen tai punertava.

JUOLUKAN MARJA on harmaansininen ja sisältä vaalea. Marja on pallomainen, munanmuotoinen ja vahapeitteinen.

JUOLUKAN LEHTI
on ehytlaitainen, tylppä ja suipohko. Lehti on päältä harmaan sinivihreä ja alta vaalean vihreä.

JUOLUKAN VARS
on ruskehtava ja puumainen.

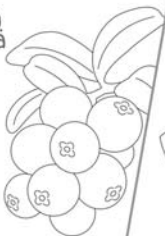

Syötävän hyvä
Väritystehtävä

PUOLUKAN
KUKKA

PUOLUKKA

LAKKA

LAKAN KUKKA

Syötävän hyvä
Väritystehtävä

Väritys- ja puuhatehtäviä

löydät osoitteesta:

www.arktisetaromit.fi > Puuhanurkka

> Syötävän hyvät tehtävät

ruokaa ja luonnonvaroja

Arktiset Aromit ry, Kauppakatu 20, 89600 Suomussalmi
puh. 08-6155 5590, fax 08-6155 5592
info@arktisetaromit.fi, www.arktisetaromit.fi